

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331**RYPIN**Nauczyciele
awansowali

str. 2

RYPINUkraińki odwdzięczyły
się załodze RDK-u

str. 5

GMINA BRZUZE

Ale apetyczne babki

str. 6

SKRWILNOKonkurs z ważnym
przesłaniem

str. 8

CZWARTEK
14 KWIETNIA 2022

ISSN: 2544-8935

2,49 zł
w tym 5% VAT

nr 15/2022 (344)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

Będzie wyczekiwany remont

RYPIN/REGION ▶ Stan drogi z Rypina w kierunku Żuromina od wielu lat jest opłakany. Doraźne łatanie dziur nie poprawia sytuacji, a mieszkańcy naszego regionu z niecierpliwością czekają na remont i proszą nas o kolejne interwencje

Ten mocno zniszczony, dziurawy jak szwajcarski ser odcinek, to codzienna udręka dla kierowców. Brak pobocza stwarza niebezpieczeństwo dla poruszających się tamtędy pieszych. Blisko trzy lata temu mieszkańcy powiatu wystosowali petycję do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, w której domagali się podjęcia stosownych działań. Tematem zainteresował się także poseł Paweł Szramka,

który podejmował wielokrotnie interwencje w tej sprawie. W lutym br. poseł z Brodnicy wystosował list do Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy. W odpowiedzi otrzymał następujące wyjaśnienia:

„ZDW w Bydgoszczy informuje, iż od początku roku prowadzone są prace remontowe masą na zimno. Z powodu intensywnego ruchu pojazdów ciężarowych oraz dużych dobowych wahań temperatur

nie przynoszą one zadowalających efektów”.

Dyrektor Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy zapewnia, że remont jest planowany. Przedsięwzięcie zostało ujęte w Kujawsko-Pomorskim Planie Spójności Komunikacji Drogowej i Kolejowej na lata 2014-2020, w planie finansowym ZDW w Bydgoszczy oraz w wieloletniej prognozie finansowej województwa. Obecnie trwa etap projektowy. Natomiast rozpoczęcie prac budowlanych planowane jest na IV kwartał 2022 roku.

Remont będzie podzielony na dwa etapy. Pierwszy obejmie odcinek Stępowo-Rypin, a drugi Stępowo – granica województwa. Do czasu przebudowy Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy zapewnia, że dołoży wszelkich starań, aby przedmiotowy odcinek drogi był utrzymywany zgodnie z obowiązującymi standardami. Droga będzie monitorowana oraz będą prowadzone niezbędne prace mające na celu zagwarantowanie jej użytkownikom bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Sprawa pozostaje rozwojowa. Do tematu wrócimy.

Tekst i fot. (AdWo)

Gmina Skrwilno

Uratowali życie staruszkowi

Dzielnicowi z gminy Skrwilno zainteresowali się losiem starszego mężczyzny, który zdezorientowany chodził po łące pomiędzy lasami. Okazało się, że to 83-letni mieszkaniec sąsiedniego powiatu, który zabłądził.

W piątek (1.04) w godzinach południowych dzielnicowi z gminy Skrwilno, mł. asp. Marcin Jackowski i mł. asp. Artur Grzegorzewski, podczas patrolu w miejscowości Baba zauważyli starszego mężczyznę, który zdezorientowany chodził po łące pomiędzy lasami. Policjanci zainteresowali się losiem mężczyzny i podjęli interwencję.

– Mężczyzna przyznał policjantom, że wyszedł rano z domu na spacer i teraz nie wie, gdzie się znajduje, bo się zgubił. Wiedział tylko jak się nazywa i że mieszka prawdopodobnie w Słupii. Policjanci zaopiekowali się mężczyzną i zabrali go do radiowozu, ponieważ był już bardzo przemarznię-

ty. Na podstawie tych informacji dzielnicowi ustalili pełne dane staruszka. Był to 83-letni mieszkaniec sąsiedniego powiatu. Na szczęście nie potrzebował pomocy medycznej – podaje Komenda Powiatowa Policji w Rypinie.

Policjanci odwieźli zabłąkanego mężczyznę bezpiecznie do domu. Tam dowiedzieli się, że rodzina zaniepokojona jego długą nieobecnością już na własną rękę rozpoczęła poszukiwania. Jak się okazało, mężczyzna choruje i ma zaniki pamięci. Na szczęście dzięki dzielnicowym, którzy zainteresowali się błąkającym się starszym panem, nie doszło do nieszczęścia.

(red), fot. KPP Rypin

Nauczyciele awansowali

RYPIN ➤ W Urzędzie Miasta Rypin odbyło się wręczenie aktów nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego Katarzynie Bachman – nauczycielowi Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2 – Przedszkole Miejskie nr 1 w Rypinie i Leszkowi Pułtuskiemu – nauczycielowi Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2 – Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Jana Pawła II w Rypinie

Życzenia i gratulacje z okazji awansu zawodowego przekazali nauczycielom: burmistrz Rypina Paweł Grzybowski oraz dyrektor Miejskiego Zespołu Obsługi Oświa-

ty Marta Jadzińska. – Serdecznie gratulujemy zdobycia kolejnego stopnia awansu zawodowego i życzymy dalszych sukcesów w pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz

satisfakcji z wykonywania zawodu nauczyciela – podsumowuje rypiński magistrat.

(red),
fot. nadesłane

Rypin

Nagrodzą piękne domy

Rusza kolejna edycja konkursu „Superelewacja”, którego celem jest wyłonienie najładniej wyremontowanych i odnowionych elewacji budynków na terenie naszego miasta.

Do konkursu można zgłosić elewacje budynków (co najmniej 15-letnich) wyremontowanych lub zmodernizowanych w okresie ostatnich dwóch lat od terminu składania zgłoszenia. Właściciele najładniejszych fasad otrzymają nagrody pieniężne. Pierwsze miejsce to nagroda w wysokości 8.000 zł, za

drugie miejsce przewidziano nagrodę w wysokości 4.500 zł, natomiast trzecie miejsce to 2.500 zł.

Zgłoszenie do konkursu należy dostarczyć do Urzędu Miasta Rypin (ul. Warszawska 40) do dnia 15 maja br. Zgłoszenie powinno zawierać deklarację o przystąpieniu do konkursu, zgodę właściciela budynku

i jeśli to możliwe zdjęcia budynku sprzed remontu. Wszelkich informacji dotyczących konkursu udziela pan Marek Kiedrowski z Wydziału Infrastruktury i Inwestycji, Urzędu Miasta Rypin pod numerem telefonu 54 280 96 34.

(red)

Rypin/Kraj

Na konferencji w Krakowie

Na zaproszenie Europejskiego Komitetu Regionów przy Unii Europejskiej burmistrz Rypina Paweł Grzybowski uczestniczył w minionym tygodniu w konferencji nt. „Organizacji imprez sportowych przez samorządy lokalne i regionalne”.

Gospodarz naszego miasta wziął udział w panelu dyskusyjnym, dotyczącym organizacji wydarzeń sportowych przez samorządy terytorialne. Udział w konferencji był okazją do wy-

miany doświadczeń w pozyskiwaniu środków na sportowe imprezy i inwestycje oraz do promocji aktywności fizycznej mieszkańców Rypina.

(red), fot. nadesłane

Rypin

Mammobus

czekał na panie

Mammobus po raz kolejny odwiedził Rypin w ramach ogólnopolskiej akcji badań profilaktycznych.

Bezpłatne badania skierowane są do kobiet między 50. a 69. rokiem życia w ramach programu wczesnego wykrywania raka piersi, najczęściej diagnozowanego nowotworu na świecie. W ciągu ostatnich 20 lat liczba zachorowań na raka piersi wzrosła o niemal 100 proc.

Badanie mammograficzne to badanie rentgenowskie, umożliwiające rozpoznanie zmian

patologicznych w piersi, w tym również wczesnych zmian nowotworowych. Badanie jest proste, krótkie i nieinwazyjne. Dawka promieniowania podczas mammografii jest bardzo niska. Dzięki mammografii wszelkie nieprawidłowości można znaleźć wcześniej, zanim będzie można je wyczuć lub zobaczyć. Zbyt późno wykryty rak piersi zabija.

(AdWo)

OGŁOSZENIE

Święta Wielkanocne zawsze niosą przesłanie zwycięstwa dobra nad złem, życia nad śmiercią i nadzieję, która zawieść nie może. Ich mistyczna, podniosła atmosfera sprawia, że wypowiedane słowa mają wyjątkową moc. Z okazji nadchodzących Świąt Wielkiej Nocy pragnę życzyć Państwu dużo spokoju, miłości i zadumy w gronie rodzinnym. Życzę realizacji planów osobistych i zawodowych oraz spełnienia marzeń. Niechaj Zmartwychwstanie, które niesie odrodzenie napęlni pokojem i wiarą, niech da siłę w pokonywaniu trudności i pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość.

Zbigniew Sosnowski
Wicemarszałek
Województwa Kujawsko Pomorskiego

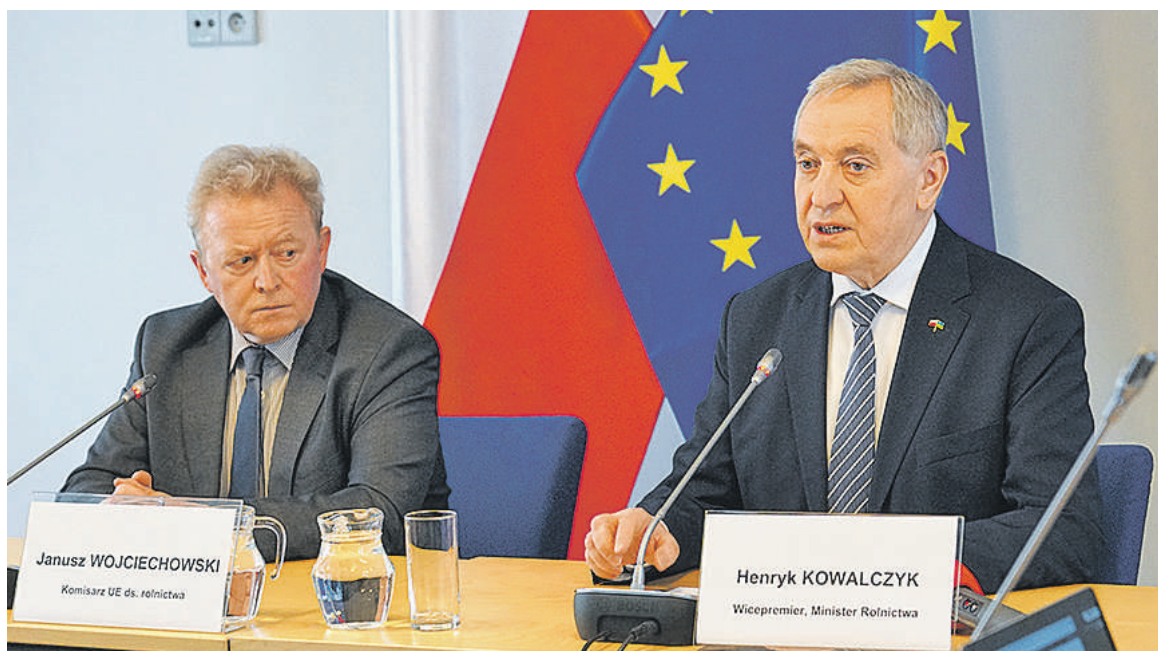
Będzie poprawa w rolnictwie?

KRAJ ▶ W piątek 8 kwietnia wicepremier, minister rolnictwa i rozwoju wsi Henryk Kowalczyk oraz komisarz UE ds. rolnictwa Janusz Wojciechowski na wspólnej konferencji prasowej mówili o bieżącej sytuacji w rolnictwie – zarówno w Polsce jak i na świecie. Omówili m.in. sprawę możliwości uruchomienia dopłat do nawo-

Komisarz Janusz Wojciechowski wyjaśnił, że wniosek Polski o zgodę KE na uruchomienie dopłat do nawozów nie został odrzucony. Komisja wskazała jedynie konieczność jego modyfikacji w związku z tym, że zmieniły się ramy prawne. Konkretnie – KE podjęła decyzję o wprowadzeniu tymczasowych ram kryzysowych. Jest to jedno z 5 działań, które będą podjęte przez UE w związku z trwającą wojną w Ukrainie.

Jak powiedział komisarz Wojciechowski, wniosek Polski został złożony 20 marca, a tymczasowe ramy kryzysowe zaczęły obowiązywać 24 marca. Polska zawnioskowała o zgodę na dopłaty na nawozów, uzasadniając jej potrzebę pandemią COVID. Jednak głównym powodem wzrostu cen nawozów jest sytuacja związana z wojną w Ukrainie, a także wcześniejsze przygotowania do niej. Jak powiedział komisarz Wojciechowski, w ich ramach możliwa jest krajowa pomoc publiczna dla rolników w wysokości do 35 tys. euro na 1 gospodarstwo.

Pomoc jest przeznaczona dla rolników poszkodowanych zarówno w wyniku rosyjskiej agresji w stosunku do Ukrainy jak i z powodu sytuacji spowodowanej przygotowaniami do tej agresji. Powodem trudnej sytuacji rolników mogą być m.in. wysokie ceny nawozów, pasz i paliwa. Każde państwo członkowskie samo ocenia, w jakim obszarze rolnicy najbardziej potrzebują pomocy i występuje do KE o zgodę na nią. Wicepremier Kowalczyk powiedział, że trudny okres dla rolnictwa rozpoczął się jesienią ubiegłego roku.

– Wtedy nastąpił wzrost cen gazu, a to z kolei spowodowało wzrost cen nawozów. Dodatkowo przez wiele tygodni utrzymywał się bardzo trudny okres na rynku wieprzowiny – podkreślił szef resortu rolnictwa i przypomniał, że pierwszy wniosek o pozwolenie na uruchomienie pomocy dotyczącej nawozów polski rząd złożył do KE już na początku stycznia br. Przyznał, że był to wniosek bardzo ogólny, ale tylko taki mógł być przygotowany na tym etapie.

Kolejny wniosek Polski do KE

Kolejny wniosek, tym razem powołując się na zapisy zawarte w komunikacie KE na temat tymczasowych ram kryzysowych, Polska złożyła już 6 kwietnia, bezzwłocznie po otrzymaniu odpowiedzi KE na poprzedni wniosek. Komisarz zapewnił, że odpowiedź Komisji Europejskiej będzie dość szybka.

– Wszystko wskazuje na to, że w najbliższych dniach zapadnie decyzja Komisji Europejskiej i pomoc dla polskich rolników będzie mogła być udzielana – powiedział komisarz Wojciechowski.

Na podstawie decyzji KE poza tymczasowymi ramami kryzysowymi UE umożliwi podjęcie także innych działań mających na celu wsparcie rolnictwa w obliczu trwającego konfliktu zbrojnego w Ukrainie. Są to: uruchomienie rezerwy finansowej i środków krajowych, derogacja przepisów, interwencja na rynku wieprzowiny, przyspieszenie płatności bezpośrednich.

– Polscy rolnicy bardzo często mówią, że w obliczu ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa żywnościowego z powodu wojny w Ukrainie bardzo istotne jest zawieszenie zakazu uprawy na ugorach. Komisarz Wojciechowski bardzo aktywnie włączył się w te prace,

dzięki którym Polska będzie mogła wyprodukować żywność na dodatkowych 4 mln ha. Żywność ta trafi na rynek europejski i będzie wzmacniać nasze poczucie bezpieczeństwa – podkreślił wicepremier Kowalczyk, nawiązując do działania UE polegającego na derogacji przepisów.

Pozostałe problemy polskiego rolnictwa

Wicepremier Henryk Kowalczyk podziękował komisarzowi Januszowi Wojciechowskiemu za aktywne działania w celu złagodzenia bieżących problemów rolnictwa. Jak zauważył wicepremier, obecny kryzys rozpoczął się jeszcze jesienią ubiegłego roku, kiedy nastąpił wzrost cen gazu i w ślad za nim – cen nawozów – oraz kryzys na rynku wieprzowiny. Wicepremier podkreślił, że dużym problemem jest kryzys na rynku jabłek oraz chmielu i zapowiedział, że w celu jego złagodze-

nia zostaną wykorzystane środki z rezerwy finansowej UE i krajowe w wysokości około 600 – 700 mln zł.

– Zarówno tymczasowe ramy kryzysowe, które pozwalają na wykorzystanie polskiego budżetu jak i rezerwa kryzysowa UE uzupełniona o środki krajowe na pewno pozwolą na złagodzenie w rolnictwie skutków agresywnej wojny rosyjskiej w Ukrainie. Zdajemy sobie sprawę z tego, że pewnie wszystkich skutków nie uda się zlikwidować, ale ta ogromna pomoc jest dla rolnictwa ważna – powiedział wicepremier Kowalczyk.

Podkreślił, że mając narzędzia różnego typu, stworzone w związku z konfliktem zbrojnym, będziemy mogli aktywnie wspierać rolników, a co za tym idzie – także konsumentów.

Krajowy Plan Strategiczny WPR

Odpowiadając na pytania dziennikarzy, komisarz Wojciechowski podkreślił wagę reformy WPR i projektów Krajowych Planów Strategicznych. Przypomniał, że reforma w obecnym kształcie została przyjęta przez państwa członkowskie. Komisarz podkreślił zarazem, że Polska jest jednym z pierwszym państw, które przedstawiły swój projekt planu. Dodał, że wszystkie przekazane do KE projekty będą wymagały modyfikacji. W projekcie polskiego planu warto, zdaniem komisarza, więcej uwagi poświęcić m.in. kwestiom dobrostanu zwierząt i potencjału rolnictwa węglowego.

(AdWo), fot. MRIRW
OGŁOSZENIE

*Na zbliżające się Święta Wielkanocne życzymy,
aby ten wyjątkowy czas nappełnił Państwa radością i spokojem.
Niech Chrystus obdarzy Państwa nieustającą wiarą w sens życia,
a serce napłni siłą do przezwyciężenia wszelkich trudności.*

*Życzymy Państwu wielu łask Bożych. Niech ten świąteczny czas
będzie przepelniony wzajemnym szacunkiem, życzliwością
i nadzieją na lepsze jutro.*

Przewodnicząca
Rady Gminy Rypin
Wiesława Sokołowska

Wójt
Gminy Rypin
Janusz Tyburski

Przedświątecznie w muzeum

RYPIN ▶ Od połowy marca trwały w rypińskim muzeum zajęcia adresowane do dzieci i młodzieży zatytułowane „Tradycje i zwyczaje świąt wielkanocnych na ziemi dobrzyńskiej”

Podczas warsztatów młodzi ludzie poznali symbolikę poszczególnych składników święconki, dowiedzieli się dlaczego posypuje się głowę popiołem w Środę Popielcową, z jakiego powodu podczas postu odmawiamy sobie wszelkich uciech, czemu święcimy palmy w Niedzielę Palmową, a w Wielką Sobotę pokarmy oraz co zapewni szczęście domostwu.

– Jaskółki pod dachem oznaczały, że rok będzie szczęśliwy,

a bociany, że w domu zagości pomyślność. W tradycji ludowej jest powiedziane, że przelatujące bociany nie usiądą, nie uwiją gniazda tam gdzie mieszkają złe ludzie. Bocian wybiera taki dom, w którym są dobrzy ludzie. Wy mieszkacie na ziemi dobrzyńskiej, na dobrej ziemi, na której żyją dobrzy ludzie i dlatego te ptaki do was przylatują – opowiadała zasłuchanym malcom Urszula Forcmańska.

Kiedyś ludzie rygorystycznie przestrzegali postu. Nie jedli mięsa, nabiału, cukru, a częstymi potrawami w tym czasie był chudy żur i śledzie. Gdy nadszedł Wielki Piątek, świętowano koniec odmawiania sobie lubianych potraw i urządzano symboliczny pogrzeb żuru i śledzia. Wyciętego z drewna lub tektury śledzia wieszano na wierzbie, a gar żuru zakopywano w ziemi lub wylewano, po czym zabierano się za

przygotowywanie wielkanocnych przysmaków. Potrawy święcono w Wielką Sobotę.

– W koszyczku powinnyśmy mieć jajko będące symbolem życia, baranka, wykonanego z cukru, ciasta lub masła, koniecznie z chorągiewką. Baranek to oznaka zwycięstwa dobra nad złem i życia nad śmiercią. W ikonografii Pan Jezus, gdy zmarł, trzymał w ręku chorągiewkę. Sól daje życie i jest podstawą istnienia. Dawniej, gdy

nie było zamrażarek, służyła do konserwowania mięsa, a że była droga, nawet nią płacono. Chleb jest podstawowym pokarmem, symbolem ciała Chrystusa. Kiełbasa przynosi zdrowie i dostatek – wyjaśniała muzealniczka.

Drugą część spotkania stanowiły warsztaty, podczas których dzieci malowały jajka i wyklejały świąteczne kartki.

Tekst i fot. (jd)

Rypin

Ekologiczne z pożytecznym

Burmistrz Rypina Paweł Grzybowski przekazał przedstawicielom wspólnot mieszkaniowych oraz chętnym mieszkańcom miasta kilkanaście budek lęgowych dla jerzyków.

Bezpłatne przekazanie domków dla ptaków to kolejna ekologiczna inicjatywa, zapoczątkowana dwa lata temu przez Urząd Miasta Rypin. Akcja realizowana jest we współpracy z Rypińskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego, które przygotowało nowe domki dla ptaków. – Dziękujemy za współpracę. Wspólnotom mieszkaniowym i mieszkańcom miasta

dziękujemy za udział w ekologicznej akcji – podsumowują urzędnicy magistratu.

Jerzyki to nasi sprzymierzeńcy w walce z uprzykrzającymi życie komarami i meszka- mi, których populacja znacznie wzrasta podczas upałów. Korzyści wynikające ze zwiększenia liczby jerzyków przełożą

się na zmniejszenie liczebności tych owadów w naszym mieście. Jeden jerzyk może zjeść nawet do 20 tysięcy komarów dziennie. Gotowe budki lęgowe to sprawdzona i akceptowana przez specjalistów metoda, by stwarzać tym ptakom bezpieczne miejsce lęgu i wychowania młodych.

(ak),

fot. nadesłane

OGŁOSZENIE

Wesołych Świąt!

Z okazji Świąt Wielkanocnych składamy najserdeczniejsze życzenia obfitych łask i błogosławieństwa od Chrystusa Zmartwychwstałego. Wzajemnej serdeczności, miłości i pokoju w tym czasie, który szczególnie wymaga od nas solidarności. Niech te dni upłyną Państwu zdrowo, bezpiecznie, a także przyniosą prawdziwe wytchnienie oraz pokrzepienie.

Zwycięstwo Chrystusa nad śmiercią niech stanie się źródłem siły w codziennym życiu, nadziei w trudnych chwilach i światła, które wskazuje drogę.

Starosta Rypiński
Sochacki
Jarosław Sochacki

Przewodniczący Rady Powiatu
Cegłowski
Krzysztof Cegłowski

Ukrainki odwdzięczyły się załodze RDK-u

RYPIN ▶ Już w marcu zespół Rypińskiego Domu Kultury poprzestawiał tygodniowy harmonogram, by wykroić miejsce i czas na zorganizowanie zajęć dla ukraińskich dzieci

Instruktorzy podjęli się prowadzenia ich bezpłatnie, poza swoimi godzinami pracy. Obecnie wszystkie miejsca są wykorzystane, a dzieci polubiły spotkania z plastyczką Agnieszką, Pawłem zwanym Bębem, klaunem Bąblem czy z Natalią z Muzycznej Strefy.

Dwa tygodnie temu pracownicy RDK-u zrobili uczestnikom niespodziankę. Andrzej Pawlewicz rejestrował za pomocą kamery występy wokalne i recytatorskie małych Ukraińców. Nagrania zostały im wręczone na pamiątkę.

Drugą niespodzianką, która wywołała duży entuzjazm, były pizze i coca-cola zafundowana dzieciakom.

– Chcieliśmy, żeby dzieci poczuły się jak dzieci, a że sami mamy pociechy, więc wiemy co im sprawia radość, nawet jeśli nie jest zbyt zdrowe. Od czasu do czasu można im pozwolić na taką frajdę. Dzieci były szczęśliwe, a mamy wdzięczne – wyjaśnia Justyna Motylewska, dyrektorka RDK-u.

Poruszone tym gestem Ukrainki postanowiły się odwdzię-

czyć.

– Tydzień później przyniosły do spróbowania potrawy, które same przyrządziły. Bardzo się postarały. Były pierogi z serem, z ziemniakami, ukraińska wersja gołąbków i kapuśniak, zupełnie inny niż nasz, znacznie bardziej gęsty i z kaszą. Tego dnia dzieci w ramach zajęć też lepiły pierogi, nadziewając je rozmrożonymi truskawkami i wiśniami. Nadzór nad wszystkim miała Katia, szefowa kuchni z Zaporozia, w której przygotowywano 200 posiłków dziennie. Były z nami również

Wiktorii czyli Wika, Marina i Tania. To lepienie i nadziewanie pozwoliło nam potem usiąść wspólnie do stołu i się bliżej poznać. Wśród pozostałych pań jest prawniczka, pielęgniarka i gospodyni domowa. Rozmawialiśmy nie tylko o wojnie, ale o naszych codziennych problemach i radościach, o dzieciach, o tym co najchętniej robimy w wolnym czasie. Pytałam się je czy lubią śpiewać. Nasze spotkanie można spokojnie nazwać integracyjnym, było ważne nie tylko dla dzieci, ale i dla dorosłych. Dowiedzieliśmy się

od naszych gości, że lubią z nami przebywać i podoba im się u nas – opowiada szefowa RDK-u.

Wszyscy żyjemy w napięciu, nie wiemy co się wydarzy następnego dnia. Nasi ukraińscy goście są cały czas myślami w swojej ojczyźnie, sprawdzają ciągle co u bliskich i przyjaciół, niektórzy nie wiedzą czy mają jeszcze dom. Każdy sposób na oderwanie ich od myśli o wojnie jest bezcenne dla psychiki. Brawo załoga Rypińskiego Domu Kultury!

Tekst i fot. (jd)

Powiat

To już 12 lat...

Sobotni poranek 10 kwietnia 2010 roku niczym szczególnym nie różnił się od innych wiosennych dni. Wielu z nas nie przypuszczało, że zapamięta ten dzień do końca życia.

Uroczystość oddania hołdu Polakom 70 lat wcześniej zamordowanym przez Sowietów zaplanowano na 9.00. O tej godzinie miała się też rozpocząć transmisja ceremonii z Polskiego Cmentarza Wojennego w Katyniu. Na miejscu było około 800 osób. Czekano na prezydenta Lecha Kaczyńskiego i towarzyszącą mu delegację. Nagle do Wiktora Batera z Polsat News zatelefonował jeden z członków polskiej ekipy oczekujący pod Smoleńskiem na przylot samolotu z głową państwa. „Wiktor, prezydent nie przyleci. Samolot się rozbił. Ja nie żartuję. Ja nie żartuję” – usłyszał dziennikarz, który jako pierwszy

podał informację o tragedii na lotnisku Smoleńsk-Siewiernyj. Po kilkunastu, może kilkudziesięciu minutach wiedział o tym cały świat.

10 kwietnia 2010 roku o godzinie 8.41 czasu polskiego na lotnisku byłej bazy wojskowej na obrzeżach Smoleńska straciło życie 96 osób – 88 pasażerów i 8 członków załogi, 24 kobiety i 72 mężczyzn. Oprócz pary prezydenckiej zginęli dowódcy wszystkich rodzajów Sił Zbrojnych RP, 18 parlamentarzystów, przedstawiciele Rodzin Katyńskich, ministerstw, organizacji kombatanckich i społecznych, szefowie państwowych instytu-

cji, duchowieństwo oraz osoby towarzyszące. Rozbił się 20-letni Tupolew Tu-154M Lux należący do 36. Specjalnego Pułku Lotnictwa Transportowego.

10 kwietnia tego roku, 12 lat po tragedii w kościele Świętej Trójcy w Rypinie została odprawiona msza święta upamiętniająca ofiary katastrofy pod

Smoleńskiem. – Zgromadziliśmy się na mszy i modliliśmy się w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej. Wziąłem udział w uroczystości i złożyłem kwiaty pod tablicą upamiętniającą razem z burmistrzem Rypina Pawłem Grzybowskim, wiceprzewodniczącym rady powiatu Ziemowitem Kłosowskim, wi-

ceprzewodniczącą Rady Miasta Rypina Barbarą Górecką, radną powiatową Hanną Pawlak, radnym miejskim Tadeuszem Dworzyńskim, Henrykiem Żywockim oraz Waldemarem Murawskim – poinformował starosta Jarosław Sochacki.

**(jd),
fot. Powiat Rypiński**

Ale apetyczne babki

GMINA BRZUZE ▶ W czwartek 7 kwietnia po raz drugi w Brzuzem obchodzono Dzień Babki. Święto ustanowiono trzy lata temu decyzją wójta i z aprobatą miejscowych organizacji społecznych. Przerwa w kultywowaniu Dnia Babki była spowodowana pandemią koronawirusa

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

– Kucharka, pani domu i wszystkie domowe kobiety zamykały się w kuchni na klucz. Najbielszą mąkę pszenną przesiewano przez gęste sito, a w donicach uciecano setki żółtek z cukrem. Rozpuszczano w wódce szafran, mielono migdały, przebierano rodzynki i tłuczono w móżdierzach wonną wanilię. Robiono z drożdży zaczyn. Nałożone do form ciasto nakrywano lnianymi obrusami, gdyż „zaziębiona” baba nie rosla i miała zakalec. Uszczelniano więc, w obawie przed przeciągami, okna i drzwi kuchni. Odpowiednio

wyrośnięte baby wsadzano ostrożnie do pieca. Wreszcie, gdy je

na drewnianej łopacie

wyjmowano z gorących czeluści piekarnika, nierzadko w kuchni rozlegały się dramatyczne okrzyki i płacz – zanadto przyrumieniona lub usiadła baba była kompromitacją. Wyjęte z pieca baby kładziono najostrożniej na puchowych pierzynach, by stygnąc, nie zgniotyły się. Rozmawiano szeptem, jako że i hałas mógł delikatnemu ciastu zaszkodzić. Wystudzone obficie i pięknie lukrowano – mówiła o misterium pieczenia babek w minionych czasach Agnieszka Krauza z Urzędu Gminy Brzuze.

Dnia Babki jeszcze nie znajdziemy w kalendarzu świąt niety-

powych, ale to tylko kwestia czasu, żeby pomysł wójta Jana Koprowskiego zyskał szerszy zasięg. Bo któż z nas nie lubi domowych wypieków?

Długi stół w wiejskiej świetlicy został zastawiony pięknie udekorowanymi wypiekami członkiń kół gospodyń wiejskich z Brzuzego, Dobrego, Giżynka, Gulbin, Kleszczyna, Łączonka, Ostrowitego, Przyrowy-Mościsk, Piskorczyzna, Radzynka, Trąbina Rumunek, Trąbina, Ugoszcza, Żałego oraz Klubu Seniora Przysań, przedstawicieli szkół podstawowych w Ostrowie, Trąbinie i Ugoszczu, administracji oświatowej, gminnej biblio-

teki publicznej, ośrodka pomocy społecznej. Prezentację dotyczącą pieczenia babek dawniej i dziś przygotowała Agnieszka Krauza, ilustrując swoje wystąpienie zdjęciami własnoręcznie sporządzonych słodkości.

Dawnymi laty do wypieku babek wielkanocnych używano ogromnej liczby jajek, a właściwie żółtek, ogrzanej i przesianej mąki, masła, naturalnych dodatków takich jak wanilia, szafran, rodzynki, migdały, orzechy. Ciasto wyrabiano ręcznie i długo, bo od tego zależało czy babka się uda. Obecnie pomagają gospodyniom kuchenne roboty, a zamiast pieca opalanego

drewnem mają do dyspozycji nowoczesne piekarniki. Należy tylko pamiętać, że do pieczenia drożdżowego ciasta nie powinno się używać termoobiegu.

Na stole w brzuskiej świetlicy znalazły się babki różnej wielkości, o różnych smakach i z wieloma dodatkami. Dominowały ciasta drożdżowe, ale też były piaskowe, a nawet sernik na zimno w kształcie babki, pięknie udekorowany świeżymi owocami. Uczestnicy spotkania w trakcie degustacji wymieniali się tajemnicami przyrządzania swoich ulubionych ciast.

Tekst i fot. (jd)

Wykazali się wiedzą pożarniczą

GMINA RYPIN ▶ 8 kwietnia w Urzędzie Gminy Rypin odbyły się eliminacje gminne Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”. W konkursie wzięło udział 12 uczniów

Turniej ma na celu popularyzowanie wśród dzieci i młodzieży znajomości przepisów przeciwpożarowych oraz zasad postępowania na wypadek pożaru. Eliminacje przeprowadziła komisja w składzie: prezes zarządu Oddziału Gminnego ZOSP w Rypinie Tomasz Jezierski,

wiceprezes zarządu Oddziału Gminnego ZOSP w Rypinie Wojciech Czapliński, sekretarz zarządu Oddziału Gminnego ZOSP w Rypinie Mateusz Orędownski, prezes OSP w Kowalkach Rafał Orędownski oraz członek zarządu Oddziału Gminnego ZOSP w Rypinie Jan Wysocki.

Zadaniem uczestników było rozwiązanie testu składającego się z kilkudziesięciu pytań. Poziom tegorocznych eliminacji był niezwykle wysoki. Warto też dodać, że zagadnieniami z zakresu pożarnictwa interesują się nie tylko chłopcy. W turnieju udział wzięły również dziewczyny, które poradziły sobie bardzo dobrze.

W najmłodszej grupie wiekowej zwyciężył Mikołaj Tyburski ze Szkoły Podstawowej w Zakroczu. Wśród uczniów klas V-VIII najlepszy okazał się Wiktor Łędziński ze Szkoły Podstawowej w Starorypinie

Rządowym. Osoby, które zajęły pierwsze miejsca, zakwalifikowały się do etapu powiatowego. Laureaci zostali również uhonorowani dyplomami oraz nagrodami rzeczowymi.

(AdWo),
fot. nadesłane

Powiat

Pomogą hodowcom świń

Do 29 kwietnia wnioski o wsparcie mogą składać hodowcy loch i prosiąt, których gospodarstwa zagrożone są utratą płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi epidemią COVID-19.

Dotychczas w ramach trwającego naboru do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wpłynęło niemal 13,9 tys. wniosków na kwotę blisko 204 mln zł. ARiMR zrealizowała już 5,2 tys. płatności i przekazała ponad 115 mln zł.

Wnioski przyjmują biura powiatowe ARiMR. Dokumenty

można złożyć osobiście, przesłać za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP lub nadać przesyłką rejestrowaną w placówce Poczty Polskiej. O dotrzymaniu terminu decyduje data ich wpływu do placówki agencji. Dofinansowanie przysługuje właścicielom mikro-, małych lub średnich przedsiębiorstw, którzy na dzień 15 listopada 2021 r. prowadzili utrzymujące świnię gospodarstwo, a w okresie od 15 listopada 2021 r. do 31 marca 2022 r. urodziło się w nim minimum 10 prosiąt.

Oznakowanie tych zwierząt musi być zgłoszone do ARiMR do 15 kwietnia 2022 r. Wysokość po-

mocy wynosi 1000 zł za każde 10 prosiąt – nie więcej jednak niż 500 tys. zł dla jednego producenta trzody chlewnej. Może on złożyć więcej niż jeden wniosek o takie wsparcie, lecz pomoc do danej sztuki trzody chlewnej można otrzymać tylko raz.

Nabór wniosków o wsparcie dla hodowców loch i prosiąt, których gospodarstwa zagrożone są utratą płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi epidemią COVID-19, rozpoczął się 15 lutego i potrwa do 29 kwietnia 2022 r.

(AdWo), fot. archiwum

Konkurs z ważnym przesłaniem

SKRWILNO 5 i 6 kwietnia w Świetlicy Wiejskiej w Skrwilnie odbył się I Gminny Konkurs Recytatorski pod nazwą „Oblicza wolności”. Swoje umiejętności zaprezentowały dzieci i młodzież od przedszkola do ósmej klasy podstawówki

– W ten sposób chcieliśmy zaprosić do świętowania niedawnego Światowego Dnia Poezji oraz podjęcia refleksji dotyczącej wartości do jakich przywykliśmy i są dla nas nieodzowne, jednak okazuje się, że nie zawsze są niezbywalne. Taką wartością jest właśnie wolność. Pierwszego dnia konkursu mieliśmy przyjemność gościć przedszkolaków oraz uczniów z klas I-III. Oczarowali nas swoim przygotowaniem, szczerością przekazu i zaangażowaniem! Świetnie poradzi sobie z treścią, a wielu z nich w geście solidarności z naszymi sąsiadami przyszło z niebiesko-żółtym akcentem kolorystycznym – podaje Gminny Dom Kultury w Skrwilnie.

Jury miało twardy orzech do zgryzienia. Po obradach okazało się, że w kategorii przedszkolnej wszyscy zostali zwycięzcami, natomiast spośród uczniów klas I-III wyłoniono laureatów. 3. miejsce zajął Konrad Kluskiewicz (Szkoła Podstawowa w Skrwilnie) prezentujący wiersz nieznanego autora pt. „Być wolnym”. 2. miejsce zdobył Dominik Krawcewicz (Szkoła Podstawowa w Okalewie) z wierszem „Mam prawa” autorstwa Jolanty Wybieralskiej. 1. miejsce i puchar trafił w ręce Pauliny Sobolewskiej (Szkoła Podstawowa w Skudza-

wach), recytującej utwór „Dziewczyna z granatem” Bożeny Krackowskiej.

– Bardzo dziękujemy za udział, za możliwość posłuchania poezji na żywo i za to, że mogliśmy się spotkać i być razem. Dziękujemy nauczycielom i rodzicom za fantastyczne przygotowanie dzieci oraz za ich wspieranie podczas całego wydarzenia – podsumował pierwszy dzień zmagania GDK Skrwilno.

Drugiego dnia wiersze poruszające zagadnienia wolności prezentowali uczniowie klas IV-VI oraz VII-VIII. Gościem honorowym był Bogumił Drogórób – absolwent

filologii polskiej, dwukrotny laureat Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego im. Edwarda Stachury oraz dziennikarz.

– Utwory wybrane przez uczestników pozwoliły na chwilę refleksji na temat pojęcia wolności rozumianej nie tylko jako niepodległość, ale także jako możliwość konwersacji, życzliwość, otaczanie się ludźmi, w których towarzystwie jest nam dobrze. Uczestnicy solidaryzowali się z mieszkańcami Ukrainy, gdzie ze względu na trwającą wojnę bardzo trudne jest teraz spędzanie czasu w beztroski sposób i pełne samostanowienie –

dodają organizatorzy konkursu.

Nie zabrakło interpretacji poezji współczesnej czy piosenek. Jury oraz goście byli pod wrażeniem występów tych młodych osób, poświęcających swój czas na przygotowanie nierzadko bardzo skomplikowanych utworów. Choć wygrać mogło tylko kilka z nich, to zwycięzcami są wszyscy, ponieważ ogromną przyjemnością było obserwować ich zaangażowanie, chęć rozwoju, ambicję oraz mnóstwo empatii.

W kategorii wiekowej IV-VI 3. miejsce zdobyła Barbara Pilarska (Szkoła Podstawowa w Skudza-

wach) recytująca utwór Kazimierza Przerwy-Tetmajera pt. „Na szczycie”. 2. miejsce zajęła Alicja Celebucka (Szkoła Podstawowa w Okalewie), która przygotowała wiersz „Legenda o garści ziemi polskiej” Władysława Bełzy. Zofia Nowakowska (Szkoła Podstawowa w Skrwilnie) z utworem Wisławy Szymborskiej „Gawęda o miłości ziemi ojczystej” została zwyciężczynią konkursu.

Spośród uczniów klas VII-VIII jury wybrało następujących laureatów: 3. miejsce dla Zuzanny Sobolewskiej (Szkoła Podstawowa w Skudzawach) prezentującej wiersz „Mazowsze” Krzysztofa Kamila Baczyńskiego; 2. miejsce dla Mai Przybyszewskiej (Szkoła Podstawowa w Skrwilnie) recytującej utwór „Wolność” Marka Grechuty oraz 1. miejsce dla Dominiki Meller (Szkoła Podstawowa w Okalewie), która wystąpiła z wierszem Wisławy Szymborskiej „Głos w sprawie pornografii”.

– W tym miejscu pragniemy podziękować nie tylko uczestnikom, ale również nauczycielom i rodzicom przygotowującym i wspierającym młodych artystów – podsumowuje Gminny Dom Kultury w Skrwilnie.

(ak), fot. GDK Skrwilno

Rękodzieło z sercem wykonane

RYPIN ▶ Warsztaty Terapii Zajęciowej „Nadzieja” w Rypinie są drugim domem dla uczestników. Zamknięcie placówki z powodu pandemii koronawirusa pokazało jak bardzo jest im ona potrzebna

Bardzo tęsknili za instruktorami, koleżankami i kolegami. Po powrocie do stacjonarnych zajęć ich życie wróciło do dawnego rytmu. Przez ostatnie tygodnie przygotowywali ozdoby, które można było kupić w czwartek 7 kwietnia na kiermaszu.

Co roku, organizowane są z kiermasze – wielkanocny i bożonarodzeniowy. Nasi uczestnicy przygotowują prace pod nadzorem swoich instruktorów. Sprzedajemy te wyroby, żeby mieć pieniądze na wyjścia do kina i wycieczki czy na pizzę.

Zawsze liczymy na to, że nasz kiermasz odwiedzi dużo osób. Mamy w sprzedaży palmy wielkanocne, stroiki, koszyczki, obrusy, kartki świąteczne, ozdobne jajka, poduszki, również w kształcie zajęczków. Wszystko niepowtarzalne i ręcznie wykonane – po-

wiedziała nam Bożena Celebucka, kierowniczka Nadziei.

Na kiermaszu spotkaliśmy dobrego znajomego – Andrzeja Orciucha. Mężczyzna pochwalił się wykonanymi przez siebie ozdobami oraz przekazał życzenia zdrowych i wesołych świąt

wszystkim Czytelnikom naszej gazety. Dołączamy się do pana Andrzeja, życząc wspaniałej atmosfery przy świątecznym stole i nieprzesadnie mokrego śmigusa-dyngusa.

Tekst i fot. (jd)

WB.6740.1.5.2022

Rypin, 05 kwietnia 2022 r.

OBWIESZCZENIE STAROSTY RYPIŃSKIEGO o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

Na podstawie art. 11d ust. 5 w związku z art. 11a ust.1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j.: Dz.U. z 2022 r. poz. 176) oraz art. 49 i 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.)

STAROSTA RYPIŃSKI

zawiadamia, że w dniu **18 lutego 2022 roku** (po uzupełnieniu wniosku w dniu 08.03.2022 r., 01.04.2022 r., i 04.04.2022 r.) zostało wszczęte na wniosek **Wójta Gminy Rypin** postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację następującej inwestycji drogowej pt: „**Rozbudowa drogi gminnej nr 120347C Rusinowo – Rusinowo.**”

Nieruchomości objęte wnioskiem o wydanie decyzji w obrębie ewidencyjnym 0019 Rusinowo jednostka ewid. 041204_2 Rypin

1. Nieruchomości (oznaczone numerem ewidencyjnym działek) położone w całości w liniach rozgraniczających teren inwestycji:
174, 139, 175/1, 190/3, 190/2, 32/3

2. Nieruchomości (oznaczone numerem ewidencyjnym działek) położone w części w liniach rozgraniczających teren inwestycji – działki podlegające podziałowi:
448/1(448/2, 448/3), 178/1(178/2, 178/3, 178/4), 170/1(170/2, 170/3), 179/5(179/7, 179/8), 179/6(179/9, 179/10), 191/1(191/2, 191/3), 189/1(189/2, 189/3), 192/1(192/2, 192/3), 197/1(197/2, 197/3), 196/1(196/2, 196/3), 202/1(202/2, 202/3), 199(199/1, 199/2), 209/1(209/2, 209/3, 209/4), 207/6(207/13, 207/14, 207/15), 207/1(207/7, 207/8), 207/5(207/11, 207/12), 207/2(207/9, 207/10), 210/4(210/7, 210/8), 212/4(212/5, 212/6), 213/11(213/13, 213/14), 521(521/1, 521/2), 210/3(210/5, 210/6), 216/3(216/4, 216/5),

3. Nieruchomości (oznaczone numerem ewidencyjnym działek) położone w całości w liniach rozgraniczających teren inwestycji:
179/4, 214/2

Przed nawiasem podano nr działki przed podziałem, w nawiasie numery działek po podziale, gdzie pogrubioną czcionką oznaczono działkę przeznaczoną pod drogę.

Jednocześnie informuję, że:

- zgodnie z art. 11d ust. 9 i 10 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 176) z dniem zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa bądź jednostek samorządu terytorialnego objęte wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nie mogą być przedmiotem obrotu w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami. Czynność prawna dokonana z naruszeniem powyższego zakazu jest nieważna;
- zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz.U. z 2021 poz. 735 ze zm.) niniejsze zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia;
- strony niniejszego postępowania mogą zapoznać się z aktami sprawy w terminie 14 dni od daty dokonania się zawiadomienia w Starostwie Powiatowym w Rypinie, ul. Warszawska 38, w godzinach pracy urzędu;
- niniejsze obwieszczenie stanowi dopełnienie obowiązku wynikające z art. 10KPA

Z up. STAROSTY
inż. Joanna Kacprzycka
z-ca kierownika
Wydziału Budownictwa

Ciężka służba

XX WIEK ▶ Służba w przedwojennej Polsce nie miała łatwego życia. To zadziwiające, że co piąta kobieta pracująca w przedwojennej Warszawie była służącą lub pokojówką. Ich życie wypełnione było pracą od zmrzchu do świtu. Trudno było o oderwanie od pracy, ponieważ służba mieszkała pod jednym dachem z państwem

W 1927 roku w Płocku wydano poradnik dla pańien służących u państwa w wielkich miastach. Na służbę trafiały dziewczęta z biednych rodzin, przeważnie ze wsi. Nie były szczególnie zadowolone ze swojego losu, ale nie miały także wyboru: „Na nikogo, a najmniej na twoich rodziców nie narzekaj, że musisz służyć. Bóg tak rozporządził, abyś w tym niskim stanie pracowała na kawałek chleba” – czytamy w książce „Pamiętka dla dziewcząt służących”.

Pracując u państwa było się pozbawionym często nawet imienia. Aby uprościć sobie życie, nazywano je Basią lub Kasią. Podczas przyjęcia do pracy liczyły się odpowiednie referencje. Jeśli panna zaczynała karierę pokojówki, referencje często były od proboszcza parafii, z której pochodziła dziewczyna. Służba stawiała się czymś w rodzaju celibatu. Państwo nie lubili, gdy pokojówka lub kucharka zawierała znajomość z mężczyzną. Groziło to ślubem i tym samym utratą pracowniczkę. Nic dziwnego, że książeczka dla służby radziła: „Gdy ci się kto oświadczy, nie wierz mu na pierwsze słowo, jak Ewa

wierzyła wężowi, ale powiedz, że to zaniechaj ważna sprawa. Idź do kościoła i tam odmów nowennę.”

W mniej zamożnych rodzinach służyły tak zwane „dziewczyny do wszystkiego”. To służąca, która mieszka z państwem, gotuje, pali w piecu, froteruje podłogi, czyści srebra, robi zakupy, podaje kawę, herbatę, palto, otwiera drzwi, ceruje sfatygowaną garderobę pana, pani oraz paniczka. Dodatkowo takie dziewczęta nie miały regulowanego czasu pracy. W przedwojennej Polsce walka o prawa pracownicze szła jak po grudzie. Istniały za to dwa związki zawodowe dla służby. Jeden z nich był pravicowy, drugi lewicowy. Panie mogły płacić składki, a w zamian za to oczekiwać miejsca w przytułku dla emerytowanej służby.

We wspomnianej wcześniej książeczce dla służby znajdziemy nawet specjalny rachunek sumienia. Oto przykłady pytań, które miały stawiać sobie służące: „Czy nie wydawałaś z domu jadła, napoju lub węgla? Czyś nie obmawiała państwa? Czyś nie pragnęła mieć wiele pieniędzy?”

Jak widać, gdyby służba sto-

sowała się do tych wszystkich wskazań, mogłaby być beatyfikowana w krótkim czasie. Dzień dla dziewczyny, która pracowała u państwa, był trudny. Rano musiała zadbać o drewno lub węgiel do kuchni. Później gotowała śniadanie. Dalej należało zająć się sprzątaniem, szorowaniem obuwia, praniem, itd. Bieliznę męską zazwyczaj oddawano do prania i maglowania poza domem.

Upragniona dla każdej dziewczyny na służbie była wolna niedziela. Wolny od obowiązków nie był cały dzień, a tylko kilka godzin. Dziewczyny odwiedzały przyjaciółki, chodziły na spacer, odwiedzały rodziny. Wieczorem bywały także tańce i spotkania z ukochanym.

Zaczynając pracę w nowym domu, służąca podpisywała umowę, gdzie zawarta była wysokość pensji oraz obowiązki. Do 1900 roku na ziemiach polskich zaboru rosyjskiego tylko mężczyźni mogli zawierać umowę ze służbą. Niestety w większości przypadków obowiązywały umowy ustne. Służące przeważnie i tak nie potrafiły czytać.

(pw)

XX wiek

Na obozowej mapie

W czasie trwania II wojny światowej wieści o istnieniu obozów koncentracyjnych w Polsce miały problem z przedarciem się na zachód. Wiele informacji było błędnych. W wydawanej w USA prasie w 1942 roku znalazła się nawet informacja o istnieniu obozu koncentracyjnego w Dobrzyniu.

BLACK HOLES OF TORTURE AND

W magazynie The Polish Review z 1942 roku wydawanym w Nowym Jorku wymieniono 23 miejsca obozów koncentracyjnych na okupowanych ziemiach polskich oraz na terenie Niemiec. Najprawdopodobniej Dobrzyń znalazł się w zestawieniu przypadkowo. Obozy koncentracyjne wskazano także w Ciechanowie, Płońsku i Sierpcu. Najprawdopodobniej chodziło o getta. Artykuł

zatytułowano „Czarne dziury tortur i śmierci”.

O wieści z okupowanych przez Niemców terenów było bardzo trudno, zwłaszcza w 1942 roku, czyli u szczytu niemieckiej ekspansji. Już wtedy informowano o niezwykle rozroście obozu w Oświęcimiu. Wieści o sąsiedniej Brzezince nie było.

(pw)

XX wiek

Liga bezruchu

Tuż po II wojnie światowej w każdym polskim miasteczku powstały oddziały Ligi Lotniczej. Była to organizacja promująca lotnictwo, modelarstwo i obronę przeciwlotniczą. W Lipnie działała raczej słabo, o czym świadczą donosy do centrali w Warszawie.

Pomysł istnienia organizacji był słuszny. Młodzi ludzie mieli zdobywać wiedzę na temat lotnictwa, budować modele, a nawet uczestniczyć w kursach szybowcowych. Powojenna Polska zyskała sporo szybowców pozostawionych przez Niemców. W 1949 roku do Ligi Lotniczej należało już pół miliona młodych Polaków. W Lipnie nie było już tak różowo. Zarząd koła Ligi Lotniczej istniał na papierze. Do Warszawy wysłano zawiadomienie w sprawie bezczynności.

– Oddział w Lipnie nie przejawia żadnej działalności. Ostatnie zebranie odbyło się w marcu. Chyba pół roku bumelowania wystarczy? – pisał w 1949 roku Jerzy Żurański z Lipna. Wśród głównych zarzutów było to, że w Lipnie nie powstała modelarnia, mimo że była obiecana. Młodzieży nie zgłoszono także na kursy szybowcowe. Sprawa rozwiązała się wkrótce sama, ponieważ Ligę Lotniczą zlikwidowano i stworzono z niej Ligę Przyjaciół Żołnierza.

(pw)

Patriotyczna rodzina

XX WIEK ▶ Dzięki Dariuszowi Szepejenkowskiemu z portalu Genealogia Ziemi Dobrzyńskiej światło dzienne ujrzała historia Ignacego Gutowskiego oraz jego synów Mieczysława, Romana, Leona i Henryka Gutowskich, a także córek Mieczysława i jego żony Leonii – Janiny i Wandy. Ich historia to przykład wielkiego patriotyzmu i ofiary w walce o niepodległość Polski

Od kilku lat 13 kwietnia obchodzimy w Polsce Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej. Dzień pamięci obchodzony jest w rocznicę opublikowania przez Niemców w 1943 roku informacji o odkryciu w ZSRR masowych grobów oficerów Wojska Polskiego. Związek Radziecki przyznał się oficjalnie do popełnienia zbrodni dopiero po pięćdziesięciu latach od dokonania mordu, tj. 13 kwietnia 1990 roku, kiedy to Michaił Gorbaczow przekazał prezydentowi Wojciechowi Jaruzelskiemu listy przewozowe NKWD z obozów w Kozielsku i Ostaszkowie oraz spis jeńców obozu w Starobielsku.

Niejednokrotnie z tej okazji przybliżaliśmy biogramy polskich oficerów, którzy zostali zamordowani w 1940 roku. Tym razem przybliżamy postać porucznika Mieczysława Gutowskiego oraz podporucznika Leona Gutowskiego i majora Romana Gutowskiego. Materiał ujrzał światło dzienne dzięki portalowi Genealogia Ziemi Dobrzyńskiej prowadzonemu przez Dariusza Szepejenkowskiego.

Na przełomie XIX i XX wieku w szkole wiejskiej w Dulsku, następnie w elementarnej szkole gminnej w Dobrzymiu nad Drwęcą, na terenie dawnego powiatu rypińskiego (obecnie powiat golubsko-dobrzyński), pracował rodowity dobrzyński, rodem ze Skępego. Był nim absolwent Seminarium Nauczycielskiego w Wymyślinie, z roku 1881, Ignacy Gutowski (1863-1940).

cy Gutowski (1863-1940).

– Początkowo mieszkał w Dulsku – opowiada Dariusz Szepejenkowski. – Około 1894 roku przeprowadził się wraz z rodziną do Dobrzymia nad Drwęcą. W związku małżeńskim z Marianną z Przybojewskich miał ośmioro dzieci, urodzonych na terenie dawnej parafii Dulsk. Należy jednocześnie nadmienić, że w latach 1905-1907 w czasie wrzeń rewolucyjnych był współorganizatorem strajków szkolnych, czyli protestów młodzieży przeciwko szkole rosyjskiej w Królestwie Polskim. Walczył o polską szkołę w Dobrzymiu nad Drwęcą. Po przeprowadzce na teren dawnego powiatu pułtuskiego organizował strajki także w Przasnyszu i Pułtusku, gdzie nadal wykonywał zawód nauczyciela. Ten działacz niepodległościowy, w ostatnich latach aktywności zawodowej, zajmował stanowisko kierownika Publicznej Szkoły Powszechnej Nr 1 w Pułtusku.

Jego czterech synowie byli współorganizatorami struktur Polskiej Organizacji Wojskowej (POW), czyli tajnej organizacji wojskowej działającej w latach 1914-1921 na terenie Królestwa Polskiego. Synowie: Henryk, Mieczysław, Roman współtworzyli POW na terenie powiatu pułtuskiego, zaś najstarszy – Leon, późniejszy Kawaler Orderu Virtuti Militari, na terenie litewskiego Kowna. Wszyscy czterech zginęli za ojczyznę.

– Mieczysław Gutowski uro-

dził się 25 lipca 1895 roku w Dobrzymiu nad Drwęcą – dodaje regionalista. – Był absolwentem szkoły wojskowej w Kijowie, a razem żołnierzem armii carskiej. Od 1918 roku pełnił służbę oficera piechoty Wojska Polskiego. Początkowo w 47. Pułku Piechoty Strzelców Kresowych, następnie w 29. Pułku Strzelców Kaniowskich. W 1923 roku jako porucznik piechoty przeniesiony do administracji wojskowej. W latach 1923-25 pełnił służbę w Powiatowej Komendzie Uzupełnień w Pułtusku na stanowisku I referenta. Od 1926 roku w PKU Warszawa Miasto I na stanowisku kierownika II referatu poborowego. We wrześniu 1939 roku wraz z macierzystą jednostką wojskową, w tym czasie Komendą Rejonu Uzupełnień Warszawa Miasto III, ewakuowany został na wschód. W końcu 1939 roku dostał się do niewoli sowieckiej. W 1940 roku zamordowany został przez NKWD i pochowany w bezimiennej mogile zbiorowej pod Charkowem. Obecnie jego szczątki spoczywają w Piatichatkach na Cmentarzu Ofiar Totalitaryzmu w Charkowie. Należy jednocześnie uzupełnić, że polscy jeńcy wojenni pochowani na tym cmentarzu zostali w 1940 roku przewiezieni do Charkowa z obozu w Starobielsku i rozstrzelani w piwnicach Obwodowego Zarządu NKWD w Charkowie.

Porucznika Mieczysława Gutowskiego (1895-1940) pozostawił po sobie żonę i dwoje dzieci. Jego żoną była Leonia z Olsztyńskich

(1900-1956), pochodząca z Tarnopola, której rodzice zostali zamordowani przez bolszewików w czasie rewolucji. Ona sama cudem ocalała. W 1919 roku wyszła za mąż za Mieczysława. Stworzyli szczęśliwą rodzinę z córkami: Janiną (1922) i Wandą (1925).

We wrześniu 1939 roku, gdy Mieczysław poszedł na wojnę i już nigdy nie wrócił, żona z córkami pozostała w domu przy ul. Felińskiego 6 na warszawskim Żoliborzu. W celu utrzymania rodziny przez całą okupację wypiekała i sprzedawała paszety. Matka i córki, Gutowskie działały w konspiracji. Ich dom stał się konspiracyjną placówką. Odbierały się tam zajęcia podchorążówki i spotkania konspiracyjne. Od 1941 r. ukrywano także dwoje Żydów.

– Córki małżeństwa Gutowskich brały udział w Powstaniu Warszawskim, Janina ps. „Dora”, w stopniu plutonowego podchorążego i Wanda ps. „Irena”, w stopniu strzelca – wyjaśnia Dariusz Szepejenkowski. – Po kapitulacji powstania, kiedy trzeba było opuścić miasto, Leonia Gutowska z narażeniem życia wyprowadziła oboje ukrywanych Żydów z Warszawy. Obie córki przeżyły powstanie.

W 1988 roku Leoni Gutowskiej (pośmiertnie) i jej córkom: Janinie zamężnej Czajkowskiej-Różeckiej, Wandzie zamężnej Lesisz, przyznano medale i tytuły honorowe „Sprawiedliwych wśród Narodów Świata”, za ukrywanie podczas

okupacji Żydów.

– Należy wyraźnie podkreślić, że porucznik Mieczysław Gutowski nie był jedyną ofiarą zbrodni katyńskiej wśród dzieci nauczyciela – Ignacego Gutowskiego i Marianny z Przybojewskich – mówi regionalista. – Ich najstarszy syn, Leon, urodzony w 1887 roku w Dulsku, z zawodu inżynier, jest nadal nieodnalezioną ofiarą Katynia. 18 września 1939 roku jako podporucznik rezerwy WP został aresztowany przez Sowietów w Stolnie, na terenie przedwojennego województwa poleskiego. Od tamtej pory słuch o nim zaginął.

Warto także wspomnieć o trzecim z braci – Romanie Gutowskim. Urodził się w 1897 roku w Dobrzymiu nad Drwęcą. Tam początkowo uczęszczał do szkoły. Następnie kształcił się w gimnazjum w Pułtusku. Walczył w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 roku i dosłużył się stopnia podporucznika. Po ukończeniu gimnazjum został oficerem zawodowym. W grudniu 1931 roku w Ostrowi Mazowieckiej zawarł związek małżeński z Zofią Haliną Zajackowską. W 1939 roku w stopniu majora dowodził III batalionem 54. pułkiem piechoty Strzelców Kresowych. Poległ w bitwie pod Iłżą 9 września 1939 roku.

Szymon Wiśniewski
(na podstawie informacji zebranych przez D. Szepejenkowskiego)

Było i jest

Serce miasta – rynek

Tym razem w ramach cyklu było i jest prezentujemy dwie fotografie przedstawiające dawne place handlowe w Rypinie i Lipnie. Zdjęcia zostały wykonane na początku XX wieku.

Rynek w Rypinie na początku XX wieku

Plac handlowy, czyli rynek był i wielu przypadkach jeszcze jest najważniejszym miejscem

w mieście. W ramach cyklu „Było i jest” prezentujemy dwie fotografie wykonane ponad 100 lat temu

w Rypinie i Lipnie. Przedstawiają one place handlowe – obecny Plac 11 Listopada w Lipnie oraz Rynek w Rypinie.

Zachęcamy do kontaktu z naszą redakcją czytelników w celu publikacji na łamach tygodnika starych zdjęć lub pocztówek przedstawiających miejscowości w regionie. Kontakt z naszą redakcją pod numerem telefonu – 608 154 720 lub drogą elektroniczną – s.wisniewski@wpr.info.pl.

Szymon Wiśniewski,
fot. zbiory prywatne

Obecny Plac 11 Listopada, zdjęcie z 1916 roku

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Doradztwo Inne

Pisanie wniosków o dotacje w ramach ARiMR, LGD, UP, ZUS, Czyste Powietrze, Raporty ooś. Zapraszam do współpracy Monika Stankiewicz Tel. 533-550-284

Praca Inne

FIRMA REFLEX POLSKA W WĄBRZEŹNIE ZATRUDNI SPAWACZY. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE POD NUMEREM TELEFONU 56 688 44 17 LUB OSOBIŚCIE W DZIALE KADR

Rolnictwo Inne

Dopłaty, wypełnianie e-wniosków, GPS, plany azotowe, dojazdy, 662860456

Zwierzęta

Sprzedż kurek odchowanych dostawa gratis. Tel. 503 508 148

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa
Policji
ul. Piłsudskiego 19
87-500 Rypin
tel. 54 230 82 00, 54 230 82 05
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski
w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe
w Rypinie
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy
w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
87-515 Rogowo
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuz 62
tel. 54 270 11 23/38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
87-510 Skrwilno
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

Powiatowa Stacja
Sanitaro-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
87-500 Rypin
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna
w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lisowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego
w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej
w Nadrożu
ul. Nadróż 1
87-515 Rogowo
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego
w Rypinie
ul. Młyńska 12
87-500 Rypin
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48

Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 55

Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy
w Rypinie
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lisowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka
dbam o zdrowie Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam
o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna
na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzynska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!
Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Borzymín i Sadłowo w finale Tymbarku

PIŁKA NOŻNA ▶ We wtorek 5 kwietnia rozegrano etap powiatowy kolejnej edycji turnieju „Z Podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku”. Podczas zawodów drużynowo najlepsi okazali się uczniowie szkół z terenu gminy Rypin

Wśród chłopców zwycięską drużyną została reprezentacja Szkoły Podstawowej im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie. Ekipa wystąpiła w składzie: Filip Wiśniewski, Jakub Mularz, Bartosz Ostrowski, Kacper Lewicki, Franciszek Umiński, Michał Durnakowski, Michał Świerczyński, Szymon Bądzelewski, Jakub Milarski, Artur Zdunowski, Stanisław Żulewski. Najlepszą drużyną wśród dziewcząt okazał się zespół Szkoły Podstawowej w Sadłowie, który tworzyły: Oliwia Zdrojewska, Marcelina Portas, Oliwia Cele-

budzka i Zuzanna Zwolińska.

Już po raz dwudziesty drugi

Turniej „Z Podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku” organizowany jest przez PZPN od 21 lat. Od 2007, sponsorem główny Turnieju jest marka Tymbark oraz od 2016 roku, sponsorem brązowym jest firma Electrolux. Turniej jest jedną z najszybciej rozwijających się inicjatyw Grassroots w Polsce, oraz jest największym w Europie turniejem piłkarskim dla dzieci w trzech kategoriach wiekowych: do lat 8, 10 i 12.

W imprezie uczestniczą szko-

ły, uczniowskie kluby sportowe, kluby sportowe oraz podmioty prowadzące działalność sportowo-edukacyjną. Zdobywcy pucharu Tymbarku uczestniczą w niezapomnianych piłkarskich wydarzeniach i odwiedzają najwspanialsze, i największe stadiony piłkarskie w Europie oraz oglądają w akcji gwiazdy światowego futbolu. Dotychczasowi triumfatorzy turnieju odwiedzili m.in. takie stadiony jak: Imtech Arena w Hamburgu, Wembley, Camp Nou, Santiago Bernabeu, San Siro, Amsterdam Arena, Stadion Energa w Gdańsku,

czy PGE Narodowy.

Główne cele turnieju to popularyzacja aktywnego stylu życia wśród uczniów szkół podstawowych, wyłanianie piłkarskich talentów oraz spełnianie dziecięcych marzeń. Zmagania uczestników rywalizacji podczas finałów wojewódzkich i finału ogólnopolskiego obserwują selekcjonerzy młodzieżowych reprezentacji Polski. Najlepsi uczestnicy turnieju „Z Podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku” regularnie biorą udział w zgrupowaniach Akademii Młodych Orłów. Kolejnym krokiem

na piłkarskiej ścieżce młodych adeptów futbolu jest powołanie do młodzieżowych reprezentacji Polski.

Skala zawodów oraz formuła i wysoki poziom sportowy rozgrywek sprawiają, że w turnieju zagrało już ponad 50 reprezentantów Polski, różnych kategorii wiekowych m.in. Arkadiusz Milik, Krzysztof Piątek, Marcin Kamiński, Piotr Zieliński, Bartosz Salamon, Tomasz Kędziora, Bartosz Berezzyński oraz Paulina Dudek.

(AdWo), fot. nadesłane

TYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 4500 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Wniosek o A1 już tylko elektronicznie

REGION ▶ Od kwietnia wnioski o wydanie zaświadczenia A1 potwierdzającego podleganie ubezpieczeniom społecznym w Polsce przez osoby delegowane są przyjmowane tylko elektronicznie przez Platformę Usług Elektronicznych (PUE ZUS). Wydane przez ZUS zaświadczenia będą udostępniane osobie składającej wniosek na jej profilu, utworzonym na PUE ZUS

Polska jest krajem wyróżniającym się na tle państw unijnych bardzo dużą liczbą delegowanych pracowników, dlatego ZUS wydaje najwięcej dokumentów A1 w całej Europie.

– W 2020 roku było to 617,7 tys. zaświadczeń A1, a w 2021 roku 676,7 tys. Głównym państwem, dla którego wydawana jest naj-

większa liczba zaświadczeń, są Niemcy, potem Francja. Oprócz pracowników coraz częściej wyjeżdżają osoby prowadzące działalność gospodarczą i świadczący usługi na podstawie umów cywilnoprawnych – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Formularz A1 potwierdza, że delegowany pracownik najemny lub prowadzący pozarolniczą działalność, marynarz czy urzędnik służby cywilnej podczas pracy za granicą w innym państwie członkowskim UE, EOG lub Szwajcarii podlega ustawodawstwu w Polsce. Polskie firmy występują do ZUS o wydanie dla

swoich pracowników takiego dokumentu, gdyż poświadczają, że mimo że pracują za granicą, podlegają ustawodawstwu polskiemu i z tego tytułu są za nich opłacane składki ZUS.

– Tylko w ubiegłym roku w województwie kujawsko-pomorskim bydgoski i toruński oddział ZUS wystawił łącznie 26,6 tys. zaświadczeń A1. To więcej o 3,80 proc. w stosunku do roku 2020, kiedy liczba zaświadczeń wyniosła 25,6 tys. W latach 2020, 2021 oddział ZUS w Bydgoszczy najwięcej zaświadczeń A1 wystawił dla osób oddelegowanych do pracy na terytorium Niemiec, Belgii i Francji. Natomiast oddział ZUS w Toruniu najwięcej zaświadczeń wystawił do Niemiec, Belgii i Holandii – dodaje rzeczniczka.

Od 1 kwietnia wnioski o zaświadczenia A1 można złożyć już tylko elektronicznie przez PUE ZUS. Wnioski papierowe nie będą już przyjmowane. Na PUE ZUS jest specjalny kreator, który usprawnia proces wydania zaświadczenia A1. Kreator podpowiada klientowi jak prawidłowo wypełnić dokument, zmniejsza to liczbę błędów i tym samym przyspiesza załatwienie sprawy

w ZUS.

Wydane przez ZUS zaświadczenia będą udostępniane w formie dokumentów elektronicznych osobie składającej wniosek na jej profilu, utworzonym na PUE ZUS. Przekazane elektronicznie zaświadczenie A1 można wydrukować. Taki wydruk jest dokumentem urzędowym w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego.

– Na stronie internetowej www.zus.pl można zweryfikować autentyczność zaświadczenia A1. Do formularza elektronicznego należy wprowadzić określone informacje z tego zaświadczenia, a w odpowiedzi walidator poinformuje o ważności dokumentu. W ten sposób zagraniczna instytucja zabezpieczenia społecznego, zagraniczny pracodawca lub inny podmiot mogą sprawdzić ważność przedłożonego dokumentu i jego prawdziwość – wyjaśnia Krystyna Michałek.

W przypadku odmowy wystawienia zaświadczenia A1, ZUS wyda decyzję. Będzie ona dostępna na profilu PUE ZUS wnioskodawcy.

(red), fot. ZUS

Region

Laureaci odebrali nagrody

Laureaci ogólnopolskiego konkursu „Jak zachęcić babcię lub dziadka do założenia konta w banku?” otrzymali nagrody. Wśród zwycięzców znaleźli się m.in. uczniowie dwóch szkół z naszego regionu.

Do konkursu „Jak zachęcić babcię lub dziadka do założenia konta w banku” zgłosiło się blisko 3 tysiące uczniów i studentów z całej Polski.

– Młodzież wykazała się dużą kreatywnością i wiedzą przysto-

wując turniejowe prace. Uczniowie i studenci prezentując filmy, plakaty i komiksy pokazali, że korzystanie z konta bankowego i bankowości elektronicznej jest bardzo proste. Wśród zwycięzców znaleźli się m.in. uczniowie dwóch

szkół z naszego regionu – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

28 marca w Specjalnej Szkole Branżowej I stopnia w Inowrocławiu oraz w Szkole Podstawowej

w Janikowie odbyło się wręczenie nagród laureatom konkursu. Dyrektor oddziału ZUS w Bydgoszczy Mariusz Jaroniewski podziękował finalistom za udział w konkursie i przekazał im karty pamiątkowe Empiku, pamiątkowe dyplomy oraz upominki promujące ubezpieczenia społeczne. Nagrody, a także ciepłe słowa skierowane do zwycięzców rozpromieniły ich twarze.

Film, który wykonali **Aleksandra Kryszak, Kacper Wudarski i Fabian Michalski** ze Specjalnej Szkoły Branżowej I stopnia w ZS im. M.Kotańskiego w Inowrocławiu, odniósł sukces i zagwarantował całej trójce pierwsze miejsce w etapie centralnym w grupie szkół ponadpodstawowych. Przygotowanie filmu nie sprawiło im wiele trudności. Jak sami mówią: „Zdobiliśmy bardzo dużą wiedzę z lekcji przedsiębiorczości z panią Grażyną Stefańską oraz przez projekt – eTwinning”.

Wśród zwycięzców znaleźli się także **Eliza Ziętara** ze Szkoły Podstawowej w Janikowie, która zajęła III miejsce wśród klas IV-VI w kategorii plakat oraz **Paweł Frąckowiak** z tej samej szkoły,

który otrzymał **wyróżnienie** za przygotowanie konkursowego filmu.

Jak mówi Eliza Ziętara: „Pomysł na wykonanie plakatu powstał dlatego, że moja babcia niespecjalnie umiała korzystać z internetu i komputera, nie miała też konta w banku. Chciałam w ten sposób przekonać babcię do jego założenia i korzystania z bankowości elektronicznej. Widząc moją pracę, babcia powiedziała, że się postara. Dziś konto w banku już ma”.

– Wykonanie filmu zajęło mi tylko godzinę. Najtrudniej było zacząć, potem poszło już z góry – mówi Paweł Frąckowiak.

Krystyna Wesołowska, dyrektor Szkoły Podstawowej w Janikowie nie kryje zadowolenia z uczniów szkoły i zapewnia, że jej podopieczni chętnie wezmą udział w innych konkursach organizowanych przez ZUS. Jak mówi: „Jestem bardzo dumna. Ogólnopolski konkurs dla naszej szkoły to jest już duży sukces” i dodaje „Sukcesy innych uczniów powodują, że inni też nabierają chęci do wzięcia udziału w tych konkursach”.

(red), fot. ZUS

Zapraszają szkoły do nowej edycji

REGION/KRAJ ▶ Fundacja Orange zaprasza szkoły do nowej edycji programów edukacyjnych „Razem w cyfrowym świecie”

Razem w cyfrowym świecie – pod tym hasłem Fundacja Orange zaprasza szkoły z całej Polski do udziału w bezpłatnych programach – MegaMisji i #SuperKoderach. Dzięki tym inicjatywom dzieci i młodzież mogą lepiej poznać i zrozumieć cyfrowy świat. Jest to szczególnie ważne po okresie nauki zdalnej oraz w świetle wydarzeń w Ukrainie i szerzącej się dezinformacji.

Ponad 2 tysiące szkół w Polsce i blisko 56 tys. uczniów wzięło już udział w MegaMisji i #SuperKoderach. Oba programy – zbudowane są tak, by dzieci zdobywały kompetencje cyfrowe w dużej mierze bez użycia ekranów – głównie przez zabawę, refleksję i współpracę. Nauczyciele stają się dla uczniów towarzyszami i mentorami, którzy pomagają im mądrze odkrywać wirtualny świat.

To także szansa na budowanie lepszych relacji między rówieśnikami oraz między uczniami a nauczycielem. Co ważne nauczyciele nie muszą być specjalistami od nowych technologii, bo otrzymują komplet scenariuszy, pomocy dydaktycznych i merytoryczne wsparcie przez cały okres trwania programu. Nie ma też znaczenia, w jakiej placówce pracują nauczyciele, czy szkoła jest duża, czy mała z miasta czy wsi.

MegaMisja i #SuperKoderzy to inicjatywy całkowicie bezpłatne i wpisujące się w podstawę programową. Zgłoszenia do obu programów przyjmowane są od 6 kwietnia do **16 maja 2022 r.** Nauczyciel lub dyrektor powinien wypełnić formularz online i dołączyć do niego pracę zgłoszeniową wykonaną z uczniami. Zgłoszenia do obu programów należy przygotować

oddzielnie. Szczegóły oraz formularze znajdują się na: www.fundacja.orange.pl/nabor-szkol. Została uruchomiona także specjalna infolinia: +48 502 091 955.

– Szkoła może być miejscem, które zadba o zdrowe nawyki cyfrowe dzieci i znajomość zasad bezpieczeństwa w internecie. Cyfrowe kompetencje to nie tylko obsługa smartfonów i aplikacji. To także umiejętność krytycznego myślenia, refleksji, i współpracy w grupie. Pandemia czy wojna w Ukrainie pokazują – jak ważne jest, żeby dzieci i młodzież rozumiały cyfrowy świat, były w nim bezpieczne i umiały kreatywnie korzystać z technologii – mówi Konrad Ciesiołkiewicz, prezes Fundacji Orange.

Na czym polegają programy?

MegaMisja to program nowoczesnej edukacji kierowany

do uczniów klas 1-3. Podnosi kompetencje cyfrowe dzieci, takie jak – krytyczne podejście do treści w sieci, netykieta, ochrona prywatności, zachowanie bezpieczeństwa, wartościowe spędzanie czasu przed ekranami czy dbanie o cyfrową równowagę. A wszystko to w formie angażującej zabawy, w której dzieci pomagają animowanym bohaterom złapać niesfornego psotnika.

#SuperKoderzy to lekcje wykorzystujące technologie w klasach 4-8 i przy okazji uczące podstaw programowania. Zajęcia #SuperKoderów odbywają się na takich przedmiotach jak historia, język polski, muzyka, matematyka, lekcje przyrody, czy język obcy. Od września część scenariuszy w programie, będzie dostępna w języku ukraińskim.

Sprawdź, co o #SuperKode-

rach mówią dzieci i ich nauczycielka: <https://youtu.be/tKqI-8WW2go>.

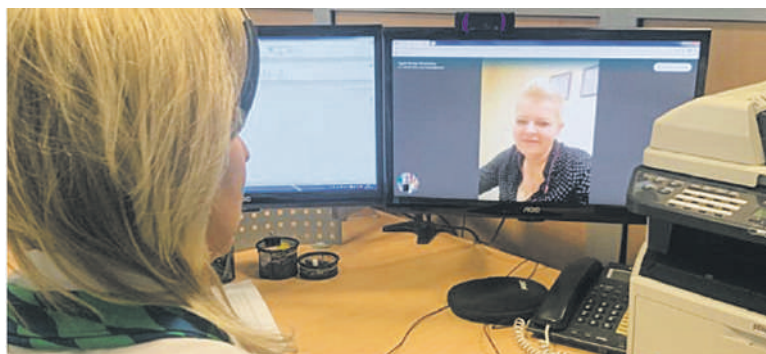
Fundacja Orange jest organizacją pożytku publicznego. Od 2005 roku dba o rozwój dzieci i młodzieży w cyfrowym świecie. Z Fundacją uczą się zasad bezpiecznego internetu, podstaw programowania, robotyki i druku 3d. To kompetencje, które zapewnią im lepszy start w przyszłość. Fundacja szkoli także nauczycieli (jest m.in. liderem projektu Lekcja: Enter, realizowanego ze środków europejskich w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa) i opracowuje materiały poradnikowe dla rodziców. Jej inicjatywy oparte są na wynikach badań i konsultacjach z ekspertami. Więcej na fundacja.orange.pl.

(red), fot. nadesłane

Region

E-wizyty także w języku ukraińskim

Od wtorku 5 kwietnia obywatele Ukrainy mogą porozmawiać z ekspertem ZUS przez internet w języku ukraińskim bez konieczności przychodzenia do placówki ZUS. W e-wizycie po stronie ZUS będzie uczestniczył ekspert z ZUS oraz tłumacz języka ukraińskiego.

E-wizyta, czyli wideorozmowa to szansa, by samodzielnie załatwić sprawę z eks-

pertem ZUS bez konieczności wychodzenia z domu. Usługę tę wprowadziliśmy w październi-

ku 2020 roku, a codziennie taką formę kontaktu wybiera kilkaset osób.

– Od dzisiaj obywatele Ukrainy mogą umawiać się na konsultacje on-line w ZUS w języku ukraińskim. Podczas e-wizyty będą mogli otrzymać pomoc w założeniu profilu na Platformie Usług Elektronicznych (PUE) ZUS i złożeniu wniosków o świadczenia dla rodzin np. 500+ bez konieczności przychodzenia do placówki ZUS

– informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Rezerwacja e-wizyty w ZUS

Do e-wizyty wystarczy komputer z kamerą i mikrofonem lub smartfon z dostępem do internetu. Aby zarezerwować e-wizytę, należy wejść na stronę <https://e-wizyta.zus.pl/ua>. W kolejnym kroku należy wskazać temat e-wizyty

„Świadczenia dla rodzin” oraz wybrać jej termin. Jeśli klient będzie chciał uzyskać informacje w konkretnej, indywidualnej sprawie, powinien przygotować dokument tożsamości. Należy go pokazać do kamery podczas e-wizyty.

Z e-wizyty obywatel Ukrainy może skorzystać także w obecności swojego tłumacza. Taką informację należy podać podczas rezerwacji e-wizyty.

(red), fot. ZUS

Akademia Hokejowa podkręca tempo

HOKEJ NA TRAWIE ▶ Najmłodsza sekcja RKS Lech nie zwalnia tempa. Po przeprowadzeniu naboru w hokeju na trawie trenuje teraz 26-osobowa grupa chłopców i dziewcząt w wieku od 9 do 12 lat. W ostatnim tygodniu sekcja otrzymała dofinansowanie z Fundacji KGHM Polska Miedź w wysokości ponad 11 tysięcy zł. Środki zostaną przeznaczone na zakup sprzętu dla najmłodszych sportowców

Sekcja hokeja na trawie ma na swoim koncie spore sukcesy jakiej wypracowała drużyna juniorek. Dziewczęta pod okiem trenera Jarosława Nowaka dwukrotnie zajęły trzecie miejsce w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodziczek, były jedyną drużyną żeńską z powiatu rypińskiego, która brała udział w ogólnopolskich rozgrywkach ligowych. Część zawodniczek zakończyła swoją

przygodę ze sportem, część dołączyła do trenera, dzieląc się swoim doświadczeniem z młodszymi kolegami.

Grant otrzymany z Fundacji KGHM Polska Miedź został już częściowo wykorzystany. – W miniony wtorek wspólnie z burmistrzem Pawłem Grzybowskiem i przedstawicielem zarządu klubu Krystianem Krajnikiem przekazaliśmy laski hokejowe i torby firmy TK

zawodnikom. Była to niespodzianka, dzieci nie spodziewały się takich prezentów. Teraz czekamy na poprawę pogody i możliwość wypróbowania nowego sprzętu – mówi trener Jarosław Nowak. – Planujemy również zakup stroju bramkarskiego. W tym roku rozegramy również pierwsze turnieje, w maju i sierpniu. Do udziału zaprosimy zaprzyjaźnione kluby, chcemy powoli przejść z do-

tychczasowej formy zabawy do profesjonalnych treningów.

Przypominamy, że sekcja ogłosiła nabór uzupełniający dla dziewczynki i chłopców w wieku 10-13 lat. Na co mogą liczyć zainteresowani? – Oferujemy profesjonalną opiekę, super atmosferę i dobrą zabawę. Można zapoznać się z dyscypliną może mniej znaną, ale ciekawą i wciągającą, zaliczaną do dyscyplin olimpijskich. Na pewno

będziemy organizować ciekawe wyjazdy na mecze i treningi. Nie zapominajmy, że RKS Lech jest najstarszym i największym klubem sportowym w powiecie rypińskim – podsumowuje Jarosław Nowak. – Ćwiczymy dwa razy w tygodniu, we wtorek o 17.30 i w piątki o 16.30, przy ul. Sportowej. Już wkrótce, o ile pogoda pozwoli, przeniesiemy się na boisko.

(mr), fot. nadesłane

